

DE TOTA LA VIDA

TONI VALL

Periodista
@tonivall

La plaça Trilla serà una festa. Sí, el 28 de juny la camiseria Arc Iris de la plaça graciencina compleix un segle de vida. I aquestes coses val molt la pena celebrar-les com es mereixen. Amb la col·laboració del Cercle de Gràcia, un aliat sempre disposat, la plaça s'omplirà de música. Un espectacle veïnal amb coral i esbart que promet estar a l'altura de tan festives circumstàncies. Joana Candell i Josep Capdevila, a més de ser matrimoni, porten, com aquell qui diu, tota la vida dedicats a la camiseria; exemple de resistència però també d'il·lusió dins d'una mena de comerç, el tradicional i familiar de barri, que encara conserva menhirs irreductibles. Vendre roba és una professió exigent i agraïda. Sacrificada? També. T'ha d'agradar el tracte amb el públic, has de dominar els matisos més enrevessats i imprevisibles de l'empatia, de la connexió amb la gent. Guardar els seus gustos i manies a la memòria, també les talles, els colors, els teixits que prefereixen. Així se sembren els valors que et permeten dir allò que fa tanta il·lusió dels "clients de tota la vida".

El nom de l'establiment no ve de l'arc de Sant Martí, sinó de la capçalera d'una revista

Josep Riera i Joana Obre, els avis de la Joana, van obrir l'any 1925 un negoci de mitges i mitjons just davant d'on avui hi ha l'estació de metro de Fontana. Pocs anys després, a principis de la dècada dels trenta, ja es van traslladar una mica més amunt, a la ubicació actual. El nom té una història bonica. En plena dictadura de Primo de Rivera, manllevaren el nom *Arco Iris* d'una revista força popular de l'època. Quan, amb l'arribada de la República, poden canviar el nom al català, opten per Arc Iris i no pas per Arc de Sant Martí, com alguns els suggereixen. El motiu? Doncs que l'origen no es troba pas en el fenomen meteorològic sinó en la publicació periodística. Acabat el sempre galdós període de la Guerra Civil, un jove de catorze anys anomenat Francesc Candell entra a treballar com a aprenent a la botiga i acaba casant-se amb la filla dels amos, Montserrat Riera. Són els pares de la Joana, esclar. "Els

ARC IRIS NO ÉS ARC DE SANT MARTÍ

FOTOS: PERE TORDERA

pares m'explicaven que els avis sempre deien que durant la Guerra Civil, malgrat tots els impediments, no van tancar mai la botiga, cosa que a nosaltres sí que ens va tocar fer durant la terrible pandèmia", explica la Joana.

El negoci ha anat creixent i evolucionant al llarg dels anys, sempre especialitzat en la roba d'home: "El vestit normal, el casual tranquil, l'*sport clàssic*", la nomenclatura de la casa és flexible i entenedora. Als mitjons inicials, van anar incorporant-se de forma molt natural les camises, la peça definitiva d'Arc Iris. "El pare era camiser i feia les camises a mida", recorda la Joana. Avui la varietat de marques i de talles és important senyal

Durant la Guerra Civil la botiga no va arribar a tancar mai; durant la pandèmia sí que ho va fer

d'identitat de la casa. Vestits, samarretes, pijames, corbates, cinturons, barrets, tirants, bates, gorres... Hi ha clients que entren a Arc Iris i saben que els poden vendre tot el que necessitin. Hi ha una particularitat important: des de principis dels anys vuitanta fins fa tres anys, Arc Iris eren dues botigues, l'una davant de l'altra. El 1981 es van animar a obrir una sucursal especialitzada en roba de nadons i gran varietat de regals artesanals. Va funcionar molt bé, amb fantàstic arrelament al barri, un duet de negocis complementaris.

RUMB A LA JUBILACIÓ

Avui la Joana i el Josep estan enfilant el camí de la jubilació, però encara tenen corda i dos dependents molt implicats. La continuïtat imminent no està en discussió. "No tanqueu, eh!", els diuen sovint aquells que es pensen que la celebració del centenari implica posar en perill la botiga. "És una feina exigent, horaris esclaus, al comerç petit i familiar no se li dona gaire suport i triomfen les franquícies", argumenta el Josep. La clientela és variada però, sobretot, de la part nord de Gràcia, el Carmel, Vallcarca i la Vall d'Hebron. I es produeix un fenomen curiós. Avi i pare són clients, però el fill de 18 anys opta per altres opcions de vestimenta i, quan en té 30, el tornen a fitxar per a la causa de l'Arc Iris. El Josep, amb la cinta mètrica penjada al coll, es disposa a atendre els primers clients del dia. Ara és una època de l'any especial: "Pensa que la setmana passada, en un mateix dia, ens van demanar un banyador i una bufanda!"

La històrica camiseria de Gràcia compleix 100 anys aquesta primavera